Institutul de Antropologie ,,Francisc I. Rainer”, Academia Română

Asociaţia de Cercetări Multidisciplinare pentru Sănătate

Workshop: Prevenţia, promovarea și intervenția pentru sănătatea psihică și fizică, a treia ediție, 19 ianuarie 2024

O PERSPECTIVĂ ANTROPOLOGICĂ PRIVIND TRENDUL DE SCĂDERE A NATALITĂȚII ÎN ROMÂNIA

DR. STAN CRISTINA, DR. PETRE LĂCRĂMIOARA, DR. NEAGUALEXANDRA, DR. MILICI NICOLETA

Motivele scăderii natalității:

- **Urbanizarea -** în anul 1960 o treime din populația globului trăia în mediul urban, azi se estimează că aproximativ 60% din populație se găsește în orașe;

- **Tranziția de la modelul de familie ”tradițional”** caracterizat de un număr mare de nașteri, la modelul ”modern” în care familia ia în mod rațional decizia de a avea copii în funcție de noile provocări socio-culturale și economice cu care se confruntă.

- Lloyd deMause - ”modul de socializare”

- amândoi părinții lucrează

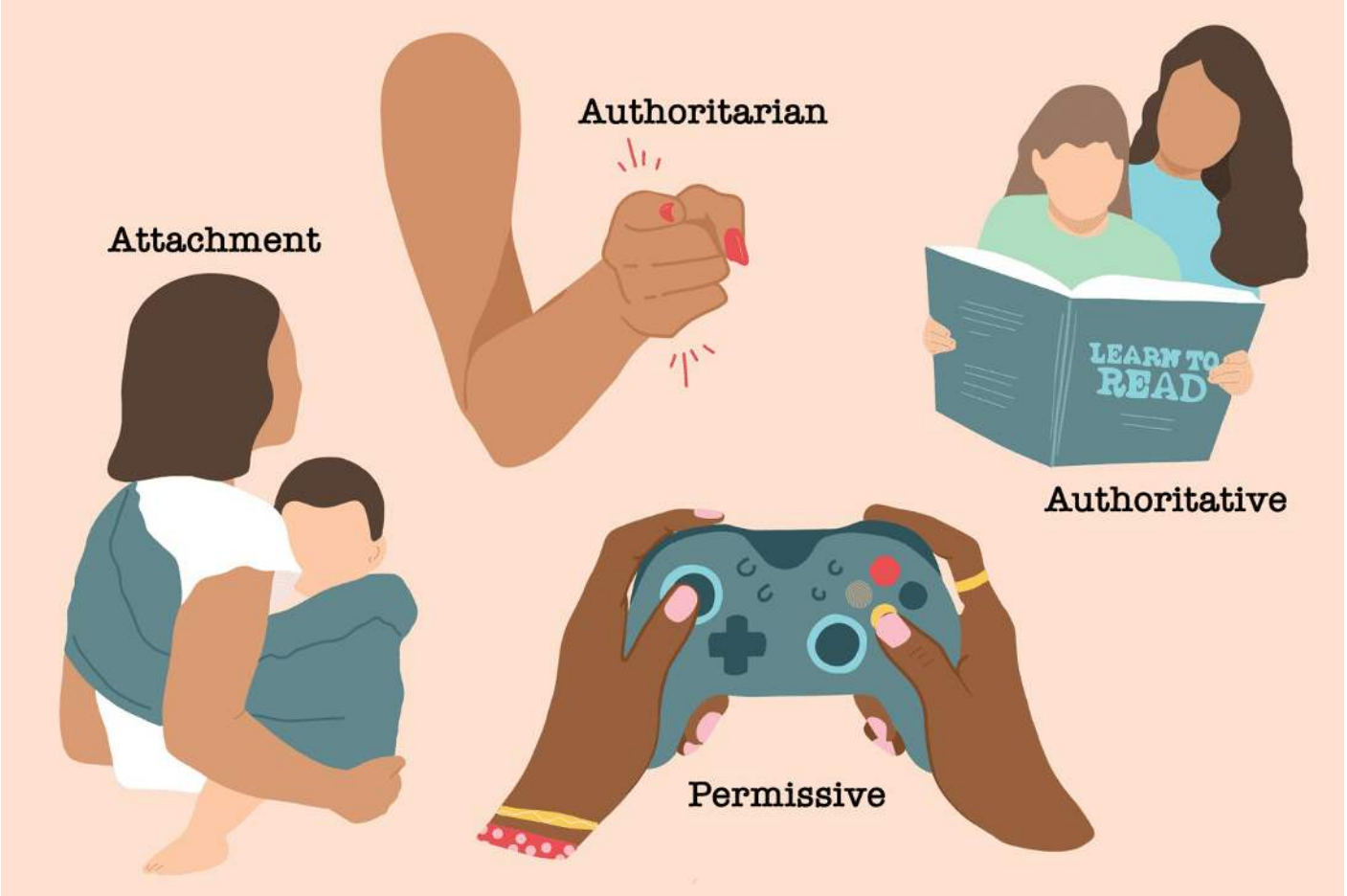

Motivele scăderii natalității:

- Creșterea **nivelului educațional al femeilor** a influențat scăderea natalității pe două paliere: pe de o parte femeile au condiționat vârsta la care își întemeiază o familie cu terminarea studiilor, și pe de altă parte au avut acces la surse de informare privind folosirea metodelor contraceptive

- Dacă în urmă cu un secol se putea vorbi de un model timpuriu de fertilitate în populația României, cu valorile cele mai ridicate în categoria de vârstă 20-24 de ani, începând cu anul 2000 asistăm la o creștere a procentelor de nașteri la vârste mai mari de 25 de ani.

În perioada aprilie-mai 2018, *Asociația pentru Reproducere Umană din România* (ARUR) a efectuat un studiul online menit să identifice problemele medicale cu care se confruntă cuplurile infertile:

- 74% dintre cei cu potențial de infertilitate au studii universitare sau postuniversitare, 47% au un venit de peste 5.000 lei net pe familie, iar 76% dintre cei care nu reușesc în acest moment să aibă un copil au o locuință proprietate personală

- Principalele cauze de infertilitate în rândul femeii sunt problemele la nivelul trompelor uterine, rezerva ovariană redusă, endometrioza sau problemele la nivelul uterului. În cazul bărbaților, problemele la nivelul spermogramei sunt cele mai frecvente, urmate, la mare distanță, de problemele genetice și de cele hormonale.

Mean age of women at childbirth and at birth of first child, EU, 2001–2021

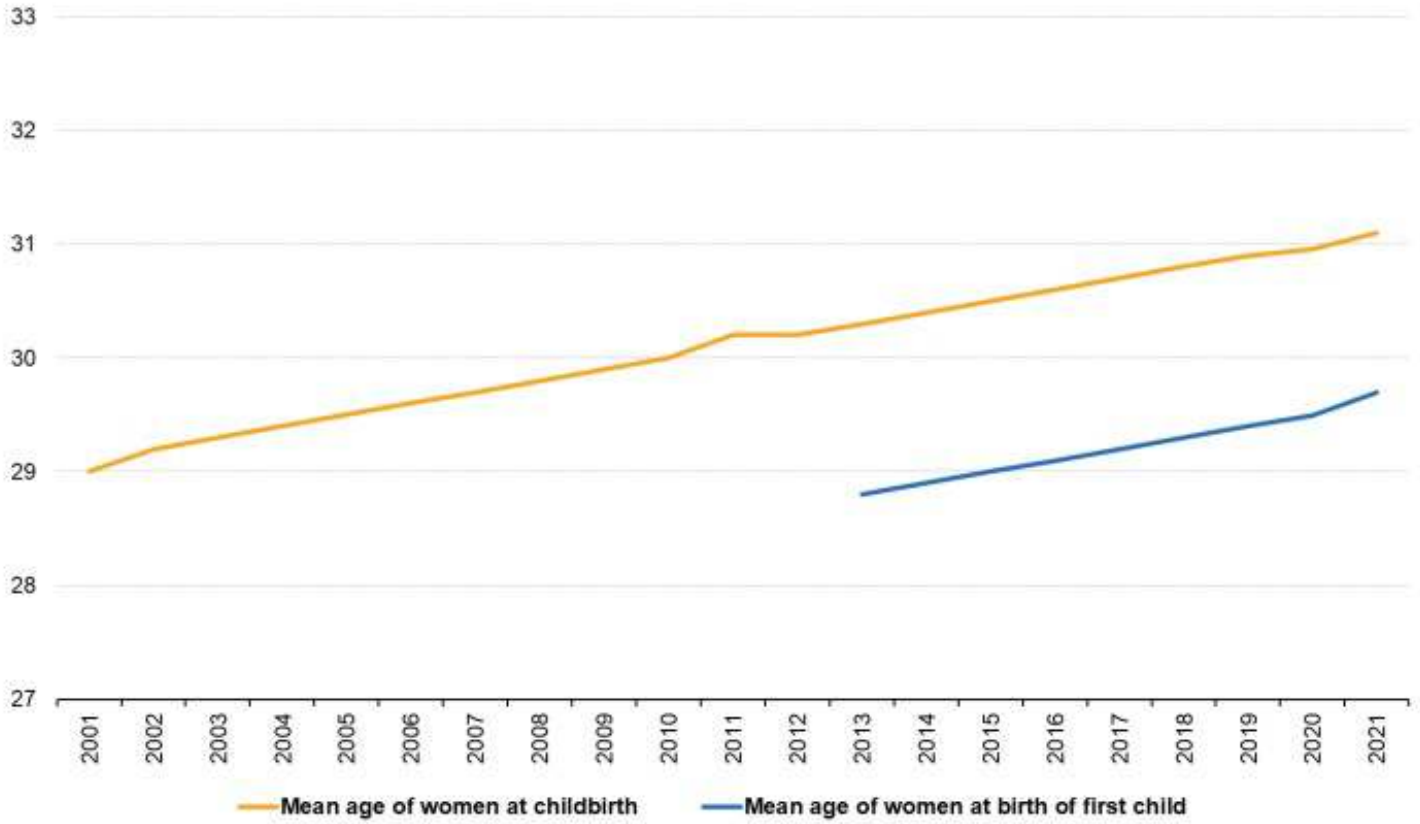

Note: the axes do not start at 0. Break in time series in various years between 2009 and 2021.
Source: Eurostat (online data code: demo_find)

eurostat

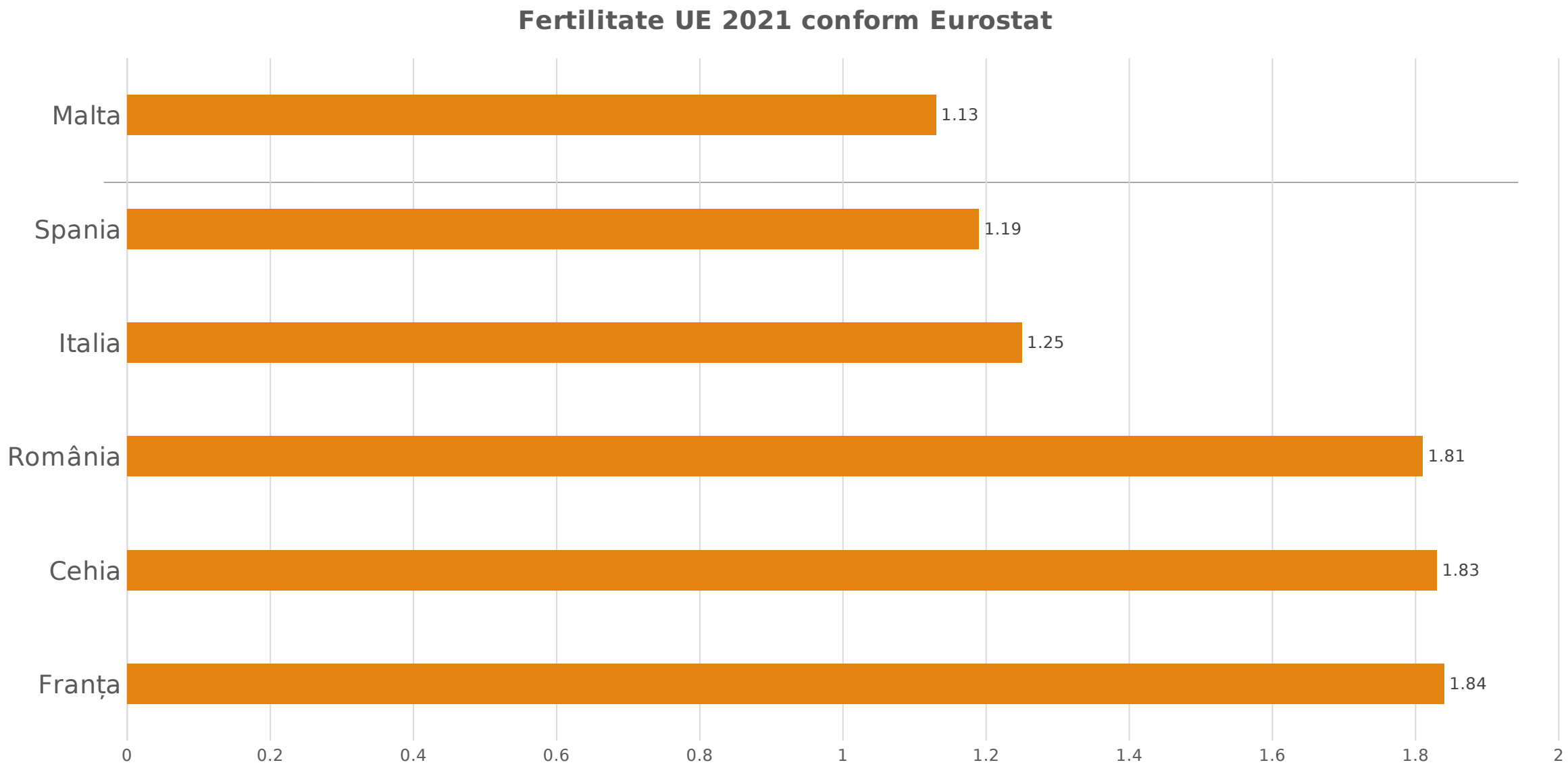
Fertilitate UE 2021 conform Eurostat
Malta
1.13
Spania
1.19
Italia
1.25
România
1.81
Cehia
1.83
Franța
1.84
0
0.2
0.4
0.6
0.8
1
1.2
1.4
1.6
1.8
2

Daniel David, în “Psihologia poporului român”, folosește *modelul celor șase dimensiuni* elaborat de Hofstede pentru a caracteriza modelul cultural al populației:

- România apare ca o țară/cultură colectivistă cu un scor de 30

- Slovenia 27 la colectivism

- Polonia 60 la individualism

- Dintre țările UE doar Bulgaria, Grecia, Portugalia și România au un profil colectivist

Importanța familiei în viață în țările analizate (WVS, 2010-2014)

	Țara				
	Polonia	România	Slovenia	Spania	Ucraina
Foarte importană	92.1	93.1	88.7	91.1	92
Destul de importană	6.4	5.5	10.1	8.4	6.6
Nu foarte importantă	0.3	1.1	0.6	0.2	1.3
Neimportantă	0.3	0.2	0.2	0.2	0.1
Nu știu	0.6	0.1	0.3	0	0
Nu răspund	0.2	0.1	0.2	0.1	0
(N)	966	1503	1069	1189	1500

Importanța religiei în țările analizate (WVS, 2010-2014)

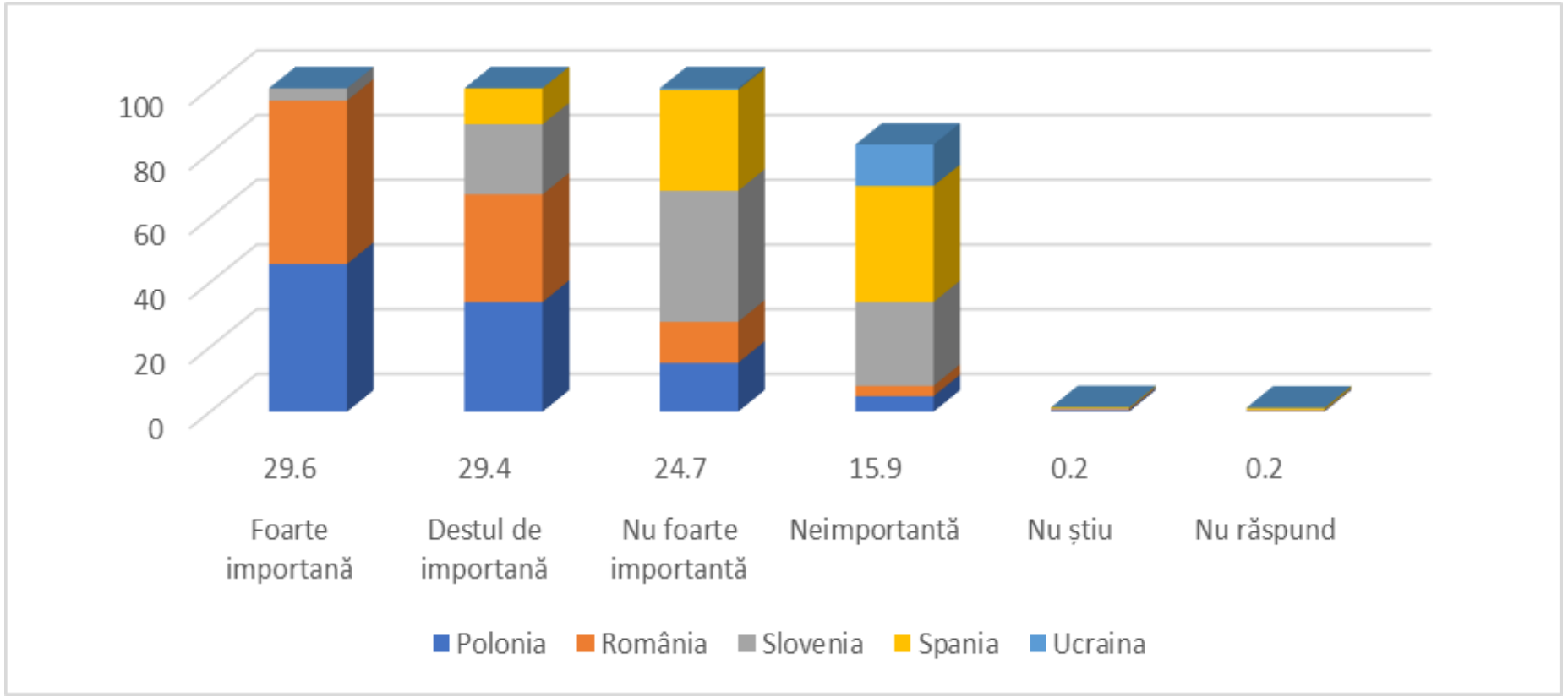

Unul dintre principalele mele scopuri în viață a fost să-mi fac părinții mândri de mine

(WVS, 2010-2014)

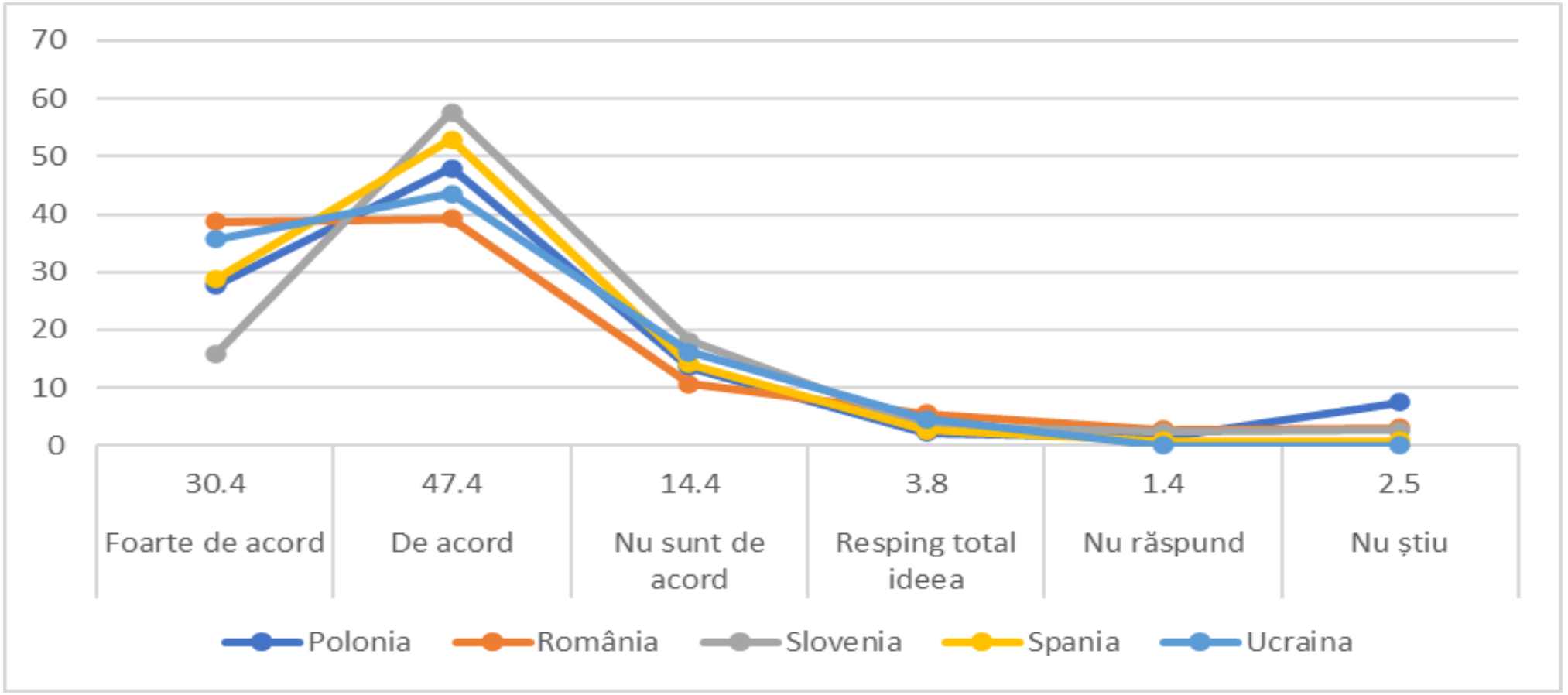

Aprobare/dezaprobare a divorțului în țările analizate (WVS, 2010-2014)

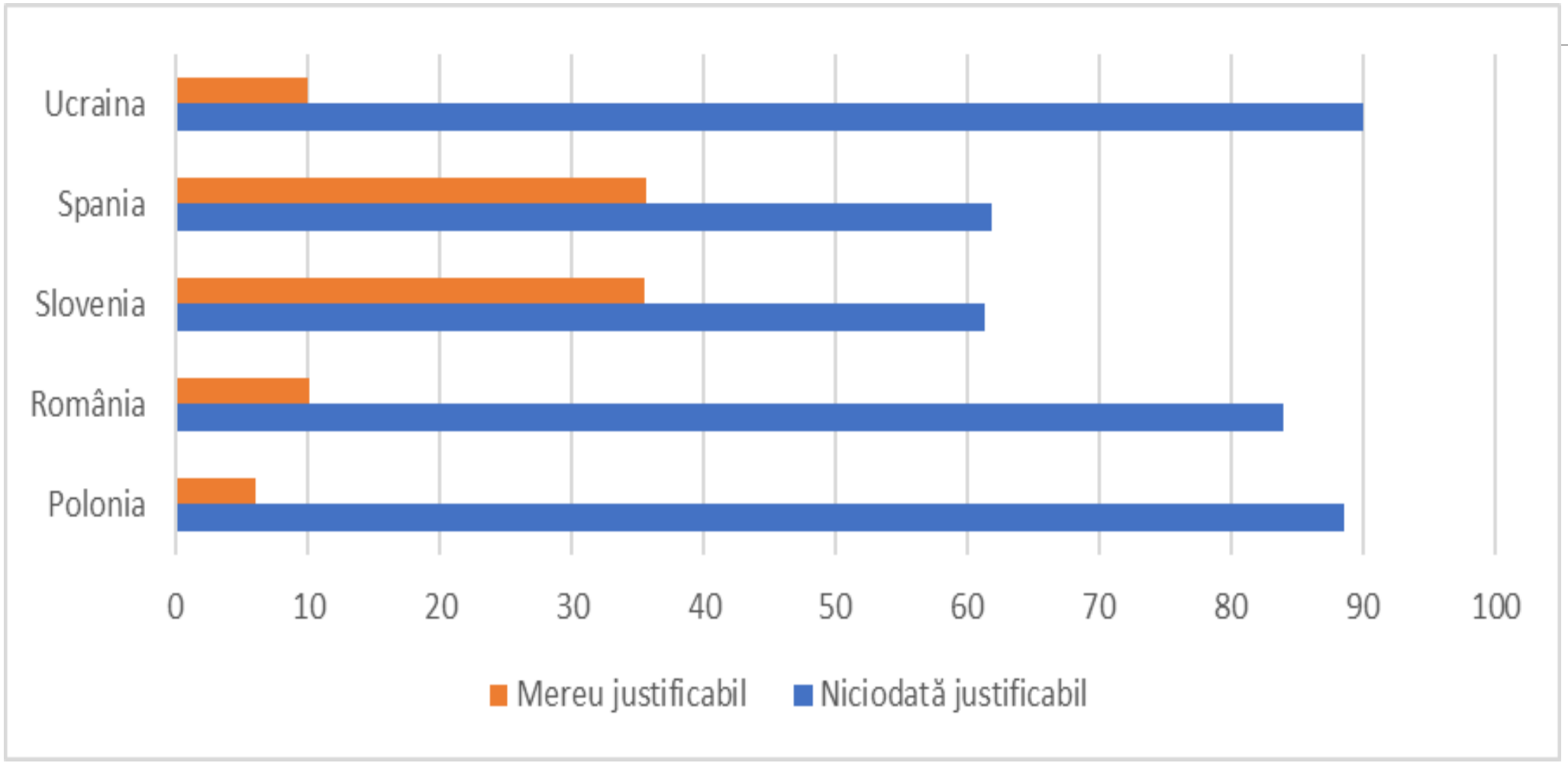

Concluzii:

- în ultimii ani în România se observă o creștere a numărului de familii nucleare cu 1-2 copii, creșterea vârstei partenerilor în momentul căsătoriei, creșterea procentului de divorțuri raportat la numărul de căsătorii și un trend de îmbătrânire a populației specific tuturor țărilor europene;

- Transformările sociale ale ultimilor ani, creșterea mobilității la nivel mondial, găsirea unui partener în afara *tribului*, accesul tot mai mare al femeilor la forme superioare de învățământ și schimbarea statutului lor de la casnice la femei de carieră, au adus cu sine schimbări importante în dinamica din cadrul familiilor, reorganizarea priorităților, dar și o scădere a numărului de copii pe care o familie își asumă să îl îngrijească.

- În ciuda procentului ridicat de divorțuri înregistrate, românii consideră în mică măsură divorțul justificabil.